

2

(मराठी रुपांतर)

(३ तास)

(एकूण गुण : १००)

- सूचना : १. सर्व प्रश्न सोडवा.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

१. एकोणिसाव्या शतकातील महाराष्ट्राच्या सामाजिक आणि आर्थिक स्थितीचे परीक्षण करा.
किंवा
ब्रिटीश राजवटीला प्रतिक्रिया म्हणून महाराष्ट्रात झालेल्या आदिवासी उठावाचा आढावा घ्या.
२. महाराष्ट्रात सामाजिक-धार्मिक जागृती घडवून आणण्यात प्रार्थना समाजाच्या भूमिकेवर भाष्य करा.
किंवा
आर्थिक राष्ट्रवादाच्या निर्मितीमधील महाराष्ट्रातील विचारवंतांच्या योगदानाचे मूल्यमापन करा.
३. लोकमान्य टिळकांच्या कार्याच्या विशेष संदर्भात महाराष्ट्रातील जहालवादी राजकारणाचा उदय व विकासाची चर्चा करा.
किंवा
संयुक्त महाराष्ट्र चळवळीच्या विविध टप्प्यांचा मागोवा घ्या.
४. महाराष्ट्रातील शिक्षण क्षेत्रात सुधारकांनी केलेल्या प्रयत्नांचा सविस्तर आढावा घ्या.
किंवा
स्त्रियांच्या उन्नतीसाठी महाराष्ट्रातील समाज सुधारकांनी दिलेल्या योगदानावर सविस्तर टीप लिहा.
५. कोणत्याही दोन टिपा सोडवा.
अ) ब्रिटीश राजवटीतील प्रारंभिक प्रशासकीय सुधारणा.
ब) सत्यशोधक समाज.
क) महाराष्ट्रातील सविनय कायदेभंग चळवळ.
ड) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर.